

Bijlage 1 bij Kamerbrief 1 november 2019

Tijdslijn bestuurlijke momenten afstemming Rijk-Provincies rond in- en extern salderen

- Donderdag 19 en vrijdag 20 september: IPO Bestuurlijke Adviescommissie (IPO-BAC).
- Woensdag 25 september: adviescollege-Remkes brengt advies uit. Advies betreft zowel bij intern salderen als extern salderen: afkomen van latente ruimte (niet nader gedefinieerd).
- Donderdag 26 september: voorbereidend overleg minister van LNV-IPO voor Bestuurlijke overleg 3 oktober: Rijk en provincies lijken op dezelfde lijn te zitten met betrekking tot intern en extern salderen. Concept-beslisnotitie waarin advies met betrekking tot intern en extern salderen opgenomen staat (conform lijn in uiteindelijke Kamerbrief) is meegestuurd, maar – vanuit de veronderstelling dat Rijk en provincies op dezelfde lijn zaten – niet expliciet besproken.
- Donderdag 3 oktober: Bestuurlijk overleg. Interbestuurlijke partners constateren dat men op hoofdlijnen op één lijn zit met betrekking tot salderen en maakt de inschatting dat resterende verschillen op mineure punten berusten en een kwestie is van bijstellen definities. De concept-Kamerbrief is daarbij een uur voorafgaand aan het Bestuurlijk overleg hard copy beschikbaar gesteld voor de provinciale bestuurders. Gezien de omvang van de brief en de onderwerpen die op provincies betrekking hebben, is de aandacht vanuit de IPO-kerndelegatie vooral gericht geweest op een aantal andere majeure onderwerpen, zoals het belang van de drempelwaarde, de gebiedsaanpak en het belang van generieke bronmaatregelen. Partijen maken voorbehoud ten aanzien van het coalitieoverleg en het IPO-bestuur.
- Donderdag 3 oktober, aansluitend aan Bestuurlijk overleg: Ambtelijk technisch overleg Rijk (LNV), interbestuurlijke programmadirectie en IPO/provincies over de koppeling aan fosfaat/dierrechten bij intern salderen volgens de provinciale concept beleidsregels. Afsproken wordt dat de mensen van het IPO teruggaan naar hun achterban, omdat er geen mandaat was om het deel over de fosfaat- en dierrechten uit de beleidsregel te schrappen bij intern salderen.
- Donderdag 3 oktober 's avonds IPO-bestuur: bericht van IPO naar aanleiding van IPO-bestuur aan Rijk (via de directeur-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied (DG NVLG) dat Rijk en provincies met intern salderen op één lijn zitten. En ten aanzien van extern salderen aangegeven door IPO dat er bezwaar is tegen het uitstellen van salderen met landbouwbedrijven.
- Vrijdag 4 oktober: middag telefoongesprek voorzitter IPO-kerndelegatie met minister van LNV, geconcludeerd dat provincies op extern salderen wel mee kunnen op het uitstel voor salderen met boerenbedrijven.
- Vrijdag 4 oktober: brief vastgesteld in de ministerraad en verzonden aan de Tweede Kamer. Die vrijdag is n.m. ambtelijk geconstateerd dat er nog steeds verschil zit in definities zoals gehanteerd in de brief en het IPO. Hier is door voorzitter IPO-kerndelegatie met minister van LNV over gesproken en zijn er diverse contacten geweest met de DG NVLG vanuit IPO ambtelijk.
- Vrijdag 4 oktober: provincies stellen beleidsregels op, conform de eigen lijn. En sturen deze op vrijdagmiddag naar Gedeputeerde Staten van de 12 provincies voor besluitvorming.
- Maandag 7 en dinsdag 8 oktober: provincies stellen beleidsregels vast.
- Woensdag 9 oktober: de minister van LNV en voorzitter IPO-BAC ontmoeten elkaar voorafgaand aan een ander overleg. Minister van LNV geeft aan teleurgesteld en bezorgd te zijn over de gebleken verschillen tussen Kamerbrief en de provinciale beleidsregels en vraagt provincies dit te repareren. Voorzitter IPO-BAC geeft aan niet in de positie te zijn om de door de colleges genomen besluiten terug te draaien. Provincies zijn immers zelf bevoegd gezag in het vaststellen van de eigen beleidsregels. Beiden spreken uit de verschillen niet onnodig uit te vergroten en constateren om de tijd (circa twee maanden) die er nog is voordat de wetgeving is aangepast en extern salderen met landbouwbedrijven in werking kan treden, te benutten om tot een oplossing te komen. De minister van LNV geeft aan dat voor haar hierbij de Kamerbrief leidend is en dit ook bij de begrotingsbehandeling te willen inbrengen.

- Woensdag 9 en donderdag 10 oktober: begrotingsbehandeling LNV; de minister van LNV communiceert dat er verschillen zijn die nog zullen worden aangepast, dat voor haar de brief leidend is.
- Vrijdag 11 oktober: provincie Friesland trekt beleidsregels in.
- Vrijdag 11 oktober: Overleg IPO-bestuur, houdt vast aan ingezette lijn.
- Maandag 14 oktober: demonstraties bij verschillende provinciehuizen. Provincies Drenthe, Gelderland en Overijssel trekken in, dan wel schorten op. Limburg kondigt aan beleidsregels aan te gaan zullen passen.
- Donderdag 17 oktober: de minister van LNV voert bestuurlijk overleg met alle 12 provincies. Er wordt na afloop de volgende gezamenlijke verklaring opgesteld:

"Rijk en provincies hebben vandaag een goed en constructief gesprek gevoerd.

Rijk en provincies werken gezamenlijk, vanuit de eigen verantwoordelijkheden, aan een integrale stikstofaanpak, waarmee we de natuur in Nederland beter beschermen en tegelijkertijd ruimte scheppen voor economische en maatschappelijke initiatieven.

Rijk en provincies vinden het van het grootste belang dat de vergunningsverlening voor alle sectoren op gang is gekomen of komt.

Uitgangspunten zijn de daling van de stikstofdepositie in onze natuur, een duidelijk perspectief voor alle sectoren en vergunningen die voor de rechter overeind kunnen blijven.

Provincies en het Rijk zullen uiterlijk 1 december 2019 hierover nadere duidelijkheid geven.

Overigens is het van belang dat de gezamenlijke overheden met alle sectoren het gesprek aangaan."